

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๔

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๔

เรื่อง ศาลแขวงปทุมวันส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายไสว ศรีประสิทธิ์ ที่ ๑ กับพวกรวม ๑๓ คน) ในคดีอาญาหมายเลขคำที่ ๑๒๓๕/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๒๐๐๔/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ว่าการแถลงนโยบายต่อรัฐสภา การบริหารราชการแผ่นดิน และการออกประกาศคำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่อาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ของนายกรัฐมนตรี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๘๗ (๓) มาตรา ๑๗๖ และมาตรา ๑๘๔ หรือไม่

ศาลแขวงปทุมวันส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายไสว ศรีประสิทธิ์ ที่ ๑ กับพวกรวม ๑๓ คน) ในคดีอาญาหมายเลขคำที่ ๑๒๓๕/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๒๐๐๔/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖) เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนายไสว ศรีประสิทธิ์ ที่ ๑ กับพวกรวม ๑๓ คน เป็นจำเลย ในคดีอาญาต่อ

- ๒ -

ศาลแขวงปทุมวัน ในความผิดฐานร่วมกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปชุมนุมหรือมั่วสุมหรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยภายในพื้นที่ที่ประกาศกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลากลางวัน บริเวณแยกสารสิน ถนนวิฑู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง โดยโจทก์ได้ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาลงโทษจำเลยตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ข้อ ๑ ประกาศศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน เรื่อง ห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุม ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ ข้อ ๑ และข้อ ๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ โดยศาลได้นัดสืบพยานฝ่ายโจทก์ โจทก์ จำเลยที่ ๑ และทนายจำเลยทั้ง ๑๓ มาศาล จำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ที่ ๗ ถึงที่ ๑๓ ได้รับอนุญาตให้พิจารณาคดีและสืบพยานลับหลังจำเลยและไม่มีมาศาล ส่วนจำเลยที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ศาลออกหมายจับแล้วยังจับตัวมาศาลไม่ได้และมีคำสั่งจำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ออกจากสารบบความ

ทนายจำเลยทั้ง ๑๓ คน ยื่นคำร้องต่อศาลแขวงปทุมวัน เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ว่าการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๖ หรือไม่ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีอำนาจบริหารราชการแผ่นดินหรือไม่ และเมื่อคณะรัฐมนตรียังไม่มีแถลงนโยบายแล้ว นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีอำนาจประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือไม่ ประกาศหรือคำสั่งต่าง ๆ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ อีกหลายฉบับ เป็นประกาศหรือคำสั่งที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๖ หรือไม่ และการที่นายกรัฐมนตรี

ออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ การใช้บังคับ ออกกฎ และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๘๗ (๓) และมาตรา ๑๘๔ หรือไม่

ศาลแขวงปทุมวันพิเคราะห์คำร้องของจำเลยทั้ง ๑๓ คน แล้ว เห็นว่า เป็นกรณีตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ และไม่ปรากฏว่ามีคำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญในประเด็นดังกล่าว จึงเห็นสมควรให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ (๓) และมาตรา ๑๘๔ หรือไม่ อันจะทำให้ประกาศและข้อกำหนดที่ออกตาม พระราชกำหนดดังกล่าวตกไป หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้ พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วย เหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อ ศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างนั้นให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอ การพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ” และมาตรา ๒๑๑ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควร ได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า คำโต้แย้งของจำเลยในคดีดังกล่าวที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การแถลงนโยบายต่อรัฐสภา การบริหารราชการแผ่นดิน และการออกประกาศ คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่อาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

- ๔ -

พ.ศ. ๒๕๔๘ ของนายกรัฐมนตรี ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๘๗ (๓) มาตรา ๑๗๖ และ มาตรา ๑๘๔ หรือไม่ นั้น เป็นการโต้แย้งว่า เมื่อคณะรัฐมนตรีไม่ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา จะมีอำนาจบริหารราชการแผ่นดินหรือไม่ ซึ่งเป็นเรื่องของการถ่วงดุลและตรวจสอบการใช้อำนาจของ ฝ่ายบริหาร (คณะรัฐมนตรี) โดยฝ่ายนิติบัญญัติ (รัฐสภา) ส่วนคำโต้แย้งที่ว่า การออกกฎซึ่งเป็น อนุบัญญัติโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ของนายกรัฐมนตรี ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ก็มีใช่เป็นกรณีขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ถึงแม้ศาลแขวงปทุมวันมีความเห็นว่า เป็นกรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ (๓) (ที่ถูกเป็นมาตรา ๘๗ (๓)) และมาตรา ๑๘๔ หรือไม่ ก็ตาม แต่ก็มีได้ระบุว่า บทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตราใด ที่ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๓) และข้อ ๒๗ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

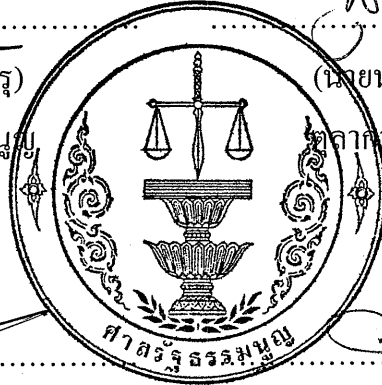
(คำสั่งที่ ๓/๒๕๕๔)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจริญ อินทजार)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเนติมพล ไชกอษฐ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนรภัฏ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ ศรีอยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพงษ์ ไช่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ